

at jeg skal tage under Overvejelse, hvorvidt og eventuelt hvorledes der kunde disponeres over dem paa anden Maade for at tilfredsstille de almene Interessers Krav, end ved som nu at holde dem under Hovedgaarden, og i den Forstand tiltræder jeg det og skal tage det under Overvejelse uden dog her at kunne udtale noget om, hvilken Konklusion denne Overvejelse vil føre til, lige saa lidt som jeg vil kunne tiltræde, hvad der af Mindretallet udtales om videregaaende Konsekvenser med Hensyn til det øvrige Jordtilligende under disse to Hovedgaarde. Med Hensyn til Forslaget Nr. 52 er det jo ogsaa et gammelt Strids spørgsmål, som jeg ikke nærmere skal dvæle ved nu; det angaar nogle Forsatsvinduer ved Aalborg Kathedralskole. Med Hensyn til Nr. 59 er jeg enig i Udvalgets Forslag om, at Forhøjelsen af Kapellan Brøndums Lønning, 200 Kr., udgaar. Sagen er nemlig, at denne Embedsmand, som tidligere har fungeret ved Seminarier i Staarup, men som ophørte den Gang Seminarieloven blev vedtagen, nu er bleven ansat i andet Embede, og at der derfor ikke er Anledning til en saadan Forhøjelse, ligesom den nu heller ikke vilde kunne have andraget nær saa meget, som her er forudsat i Forslaget. Jeg tager i alt Fald Forslaget tilbage, hvis det behøves. — Der er kun tilbage for mig at omtale Forslaget under Nr. 88, det ikke er tiltraadt af Udvalget, angaaende Godtgørelse til Professor, Arkitekt Storck, for Udarbejdelsen af Planer til Ombygning og Udvidelse af Palæet i Ralleboderne. Meningen af, at det ikke er tiltraadt, er jo, at det henstodes til Underjøgelse ved Statsrevisionen, og det har jeg ikke noget imod. Medens det er en given Ting, at ingen kan erholde Forstud paa forventet Arbejde ved Bygningsforetagender, der ikke ere bevilgede, er det ligeledes vistnok afgjort ved Domstolene, at præsteret Arbejde til Tilbejbringelse af Planer maa honoreres og det er det, som efter Forhandling med Finansministeren er stet i dette Tilfælde. Udenfor Betænkningen er der stillet Forslag af mig med Hensyn til Barmeapparatet i Sorø Kirke; det er nu tiltraadt af Udvalget, som den ærede Ordfører bemærkede, og dermed er jeg tilfreds. Det forholder sig ganske rigtigt, hvad den ærede Ordfører bemærkede, at det, jeg tror nærmest ved en Overseen fra min Side, ikke er kommet ind paa Finansloven ved 3dje Behandling, og man har derfor maattet redressere det paa denne Maade, da det mod Hensigten var gledet ud.

Ordføreren (Lutein): De Udtalelser, som ere faldne, give mig Anledning til nogle ganske korte Bemærkninger. Det ærede Medlem for Holbæk Amts 3dje Valgkrets (Tauber) mente, at jeg i min første Udtalelse egentlig havde givet min fulde Tilslutning til hans Vædringsforslag angaaende Fradragelse af Bøder for Jærnbaneanlæg i den Betaling, som tilkommer Entreprenørerne. Ja, naturligvis er jeg enig med det ærede Medlem i Princippet, at naar Bøderne erlægges, maa de fradrages; det er jo en Selvfølge. Jeg maa vel imidlertid have Lov til endvidere at sige, at der ikke i Udvalget er foretaget nogen som helst Underjøgelse, eller at der for Udvalget har foretaget nogen som helst Oplysning om, hvorvidt der i de enkelte Tilfælde har været Anledning til at paalægge slige Bøder eller ikke. Det ærede Medlem omtalte, at han personlig var vidende om Tilfælde, hvor efter hans Mening Bøder burde have været erlagte af de vedkommende Entreprenører. Det er meget muligt, og det er meget muligt, at det ærede Medlem har fuldstændig Ret i sin Opfattelse deraf, men jeg vil blot hævde, at der ikke for Udvalget har foretaget officielle Oplysninger om saadanne Tilfælde, jaaledes, at vi kunde sige, at i de Tilfælde burde Bøden have været afkrævet vedkommende Entreprenør. Med Hensyn til Forpagtningsafgiften af de to Hovedgaarde under Sorø, udtalte det samme ærede Medlem, at da Forpagtningsafgiften i det hele taget var saa lav, og da det sidste Aar var saa fordelagtigt for Landmændene, var der ikke Grund til at gaa til en saa stor Nedsættelse som foreslaet paa Lovforslaget. Jeg skal i saa Tilfælde oplyse, at Forpagtningsafgiften af disse Gaarde i Grundstat og Afgifter udgør 30 Kr. pr. Tønde Land. Det er ikke Jorder af allerbedste Bestaffenhed, jævnt gode Jorder, saa jeg tror, det kan siges at være en ret anelig Afgift. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt det sidste Aar var saa meget bedre end de foregaaende, navnlig for sjællandske Egne, at der er Grund til at forlange en højere Afgift end den, man f. Eks. mente var passende i Fjor, saa vil jeg dog bede det ærede Medlem erindre for de rugdyrkende Egenes Vedkommende, at disse paa Grund af den fugtige Efter sommer led et saa umaadeligt Tab paa Høsten, at det er meget vanskeligt at paastaa ganske i Umindelighed, at Aaret har været gunstigt for de sjællandske Landmænd. Jeg tror virkelig ikke, at der er Grund til at knibe paa disse 2,000 Kr. ;